Todays daf sponsored by Comp-U-Plus the lowest price for Linksys/Cisco and electronics - www.compuplus.com
Lilui Nismas R' Pinchas Ben Eliezer Yaakov Reich A"H

יתד באילן ותלה בה כלכלה למעלה מעשרה טפחים אין עירובו עירוב למטה מי' טפחים עירובו עירוב טעמא דנעץ יתד באילן הא לא נעץ אפילו למטה מי' טפחים אין עירובו עירוב והא האי תנא דקאמר בצדדין וקשרי בצדי צדדין אמר רב פפא הכא בכלכלה דחוקה עסקינן דבהדי דשקיל ליה לעירוב קמניד ליה לאילן וקמשתמש באילן גופיה *והלכתא *צדדין אסורין צדי צדדין מותרין אמר רב אשי השתא דאמרת צדדין אסורין האי דרגא דמדלא לא לינחיה איניש אדיקלא דהוו להו צדדין אלא לינחיה אגוואזי לבר מדיקלא וכי סליק לא לינח כרעיה אגוואזי אלא ליתנח אקנין:

מתני' מתירין פקיעי עמיר לפני בהמה ומפספסין את הכיפין אבל לא את (א) הזירין אין מרסקין לא את השחת ולא את החרובין לפני בהמה בין דקה ובין גסה רבי יהודה מתיר בחרובין לדקה: **גמ'** אמר רב הונא הן הן פקיעין הן הן כיפין פקיעין תרי כיפין תלתא(ב) זירין דארזי וה"ק מתירין פקיעי עמיר לפני בהמה ומפספסין והוא הדין לכיפין אבל לא את הזירין לא לפספס ולא להתיר אמר רב חסדא מאי טעמא דרב הונא קא סבר למטרח באוכלא טרחינן לשויי אוכלא לא משוינן ורב יהודה אמר הן הן פקיעין הן הן זירין פקיעין תרי זירין תלתא כיפין דארזי וה"ק מתירין פקיעי עמיר לפני בהמה אבל פספוסי לא וכיפין פספוסי נמי מפספסינן אבל לא הזירין לפספס [א] אלא להתיר אמר רבא מאי טעמא דרבי יהודה קסבר שווי אוכלא משוינן מטרח באוכלא לא טרחינן תנן אין מרסקין את השחת ואת החרובין לפני בהמה בין דקה ובין גסה מאי לאו חרובין דומיא דשחת מה שחת דרכיכי אף חרובין דרכיכי אלמא לא טרחינן באוכלא ותיובתיה דרב הונא אמר לך רב הונא לא שחת דומיא דחרובין מה חרובין דאקיש אף שחת דאקיש היכי משכחת לה בעילי זוטרי ת"ש רבי יהודה מתיר בחרובין לדקה אין לגסה לא אי אמרת בשלמא ת"ק סבר מיטרח באוכלא לא טרחינן שווי משוינן היינו דקא אמר ר' יהודה(ג) החרובין לדקה נמי שווי אוכלא הוא אלא אי אמרת ת"ק סבר שווי אוכלא לא משוינן מיטרח באוכלא מטרחינן רבי יהודה(ד) דמתיר בחרובין לדקה כל שכן לגסה מי סברת דקה דקה ממש מאי דקה גסה(ה) ומאי קרי לה דקה דדייקא באוכלא הא מדקתני רישא בין דקה ובין גסה מכלל דרבי יהודה דקה דקה ממש קאמר קשיא תא שמע *מתתכין את

יתד · נגר: ותלה בה כלכלה · ונתן בה עירובו והוא נתכוון לשבות למטה תחת האילן: למטה מי' טפחים · אם הכלכלה בתוך י' לארץ עירובו עירוב דהוא ועירובו ברה"י אבל למעלה מי' ושם כלכלה רחבה ארבעה הויא לה כלכלה רשות היחיד והוא נתכוין לשבות ברשות הרבים ואינו יכול ליטלו שם ולהביא וכיון דאינה שמורה אצלו אינו קונה שביתה על ידה: טעמא דנעץ יתד · דכי שקיל לעירובו משתמש בצדי צדדין אבל לא נעץ יתד אלא קשרה בצדי אילן לא: הכא בכלכלה דחוקה · שפיה צר וקצרה היא ומכניס ידו לתוכה בדוחק הלכך אי ממש הוה קטר לה בצדי אילן כי שקיל ליה לעירוביה מניד ליה לאילן הלכך כי תולה יתד הוא דשרי ואי לא לא: האי דרגא דמדלא · סולם שעולין בו לסוכת טלויים שעושין ע"ג קונדיסין גבוהין והיא כסוכה נאה: לא לינחיה · ראש הסולם אדיקלא לא יסמוך ראש הסולם נגד דקל דכי סליק משתמש בצדדין: אלא לינחיה אגוואזי לבר מדיקלא · יתקע יתד בצדי האילן ויסמוך הסולם עליו דהוה ליה יתד צדדים וסולם צדי צדדין: וכי סליק לא לינח כרעיה על היתד אלא אקניא · על שליבות הסולם או קנים האלים מקונדיסין: **מתני'** פקיעי עמיר · קשין של שבלים (שלותם) שאוגדים מתירין אותם שיהו נוחין לבהמה לאוכלה: מפספסין · שכן דרך שמפזרים לבהמה העשבים ויפין לה לאוכלן שכשהן דחוקין מתחממין ואינה מריחה ריחם כל כך וקצה בהן: את הכיפין · מפרש בגמרא וכן זירין: אין מרסקין · אין מחתכין: שחת · עשב של תבואה והוא אספסתא ומשום דטירחא דלא צריך הוא: רבי יהודה מתיר בחרובין לדקה · שטיניה דקות וקשין לה: **גמ'** הן הן פקיעין הן הן כיפין · שלן קשין של שבלין הן מיהו פקיעין הרי שאינן קשורין אלא בשני ראשים: כיפין תלת · קשורין ג' [אגודים]: זירין דארזי · ענפים דקין של ארז שמאכילין אותם וכשהם לחין ראויין לבהמה ורוב בני אדם מניחין אותם לעצים: וה"ק מתירין פקיעי עמיר ומפספסין · דכיון דמעיקרא אוכלא נינהו מותר לטרוח בהן להכשירם לתקן לה ואת הכיפין אף הן מתירין ומפספסין ולא"ג דנפיש טרחייהו אבל לא הזירין לא לפספס ולא להתיר דכיון דמעיקרא סתמייהו לאו אוכלא והשתא הוא דמשוי להו אוכלא ה"ל אולודי אוכלא בשבת: מיטרח באוכלא · בדבר שתחילתו אוכל קודם תיקון זה טרחינן ומטריחין לייפותו לה: הן הן פקיעין הן הן זירין · שניהן בקשים של שבלים ומה שהתיר בזה התיר בזה ודקתני אבל לא הזירין לפספוס קאי: וה"ק מתירין פקיעי עמיר · דכל זמן שהוא קשור לאו אוכלא הוא ומתירו לשווי אוכלא ומשום צער בהמה שרי אבל פספוס לא דהני ליה בהתרה ואיתעביד אוכלא ופספוסיה לתענוג בעלמא הוא ומטרח באוכל בדבר שהוא כבר אוכל בלא תיקון זה לא טרחינן ומפספסין את הכיפין דהרות· דבלאו פספוס לא הוי אוכלא אבל לא את הזירין לפספס אלא להתיר שלשה אוגדין בפקיעין דהתרת אוגדיהן שווי אוכלא הוא: אין מרסקין · סיפא דמתניתין היא וחד טעמא: דרכיכי · כגון חרובין לחין דראויין למאכל בהמה בלא ריסוק וריסוק דידהו לתענוג בעלמא: דאקושי · קשין כגון סיכסו: בעילי זוטרי · עיירים קטנים שאף השחת קשה להם וצריכה ריסוק לשווי אוכלא: לדקה אין · דהוה ליה שווי אוכלא: לגסה לא · דהוה ליה מטרח באוכלא: אי אמרת בשלמא · שמע רבי יהודה לת"ק דאמר מיטרח באוכלין אסור ואין מרסקין ברכיכי קאמר אבל שווי אוכלא שרי היינו דקאמר ליה רבי יהודה חרובין לדקה לית לן למיסר דשווי אוכלא הוא ולמ"ג דרכיכי אלא אי אמרת קסבר ת"ק מיטרח באוכלא שרי שווי אוכלא אסור ואין מרסקין דקאמר בדאקושי קאמר דשווי אוכלא הוי: רבי יהודה מתיר בחרובין לדקה · בתמיה הא כל שכן דלגסה למיטרח באוכלא הוא ושרי הכי ה"ל למיתני ור' יהודה מתיר בחרובין לגסה דהוה ליה מיטרח באוכלא והא ליכא למימר דר' יהודה מפיך דשווי אוכלא שרי מיטרח באוכלא אסור דהא ת"ק בדאקושי קאמר וגבי גסה נמי שווי אוכלא הוא וה"ל למיתני ורבי יהודה מתיר סתמא בין דקה בין גסה ועוד הוה ליה למישרי נמי זירין להתיר ולפספס דשווי אוכלא נמי הוא: דדייקא · כוססת יפה ומדקת אוכלין בפיה: והא מדקתני רישא · בין דקה בין גסה שמע מינה דקה ממש · ורבי יהודה את"ק קאי:

למטה מי' טפחים עירובו עירוב · קשה אמאי עירובו עירוב והא כרמלית הוא כיון שרחבה ארבעה ואסור לטלטל לרה"י וי"ל אין כרמלית בכלים כדפירש בקונטרס בפ"ק דמכילתין (דף ח:) גבי היתה קופתו מונחת כו' *אי נמי כרבי דאמר *כל דבר שהוא משום שבות לא גזרו עליו בין השמשות: **אמר** רב פפא הכא בכלכלה דחוקה עסקינן · מדמסיק רב פפא הכי משמע דסבירא ליה צדדין מותרין ורב אשי משמע בסמוך דסבר דאסורין מדאמר רב אשי בסמוך השתא דאמרת צדדין אסורין וקשה לי הא איפכא שמעינן לה במסכת חגיגה בפ"ב (דף יז. ושם) דאמר רב פפא שמע מינה צדדין אסורין ואי סלקא דעתך צדדין מותרים בסמוך איפכא דצדדין ניתני רב אשי אמר אפילו תימא צדדין מותרין, כל דלהדי גבה כגבה דמי*: **והלכתא** צדדין אסורין צדי צדדין מותרין · ותימה לרבי אמאי לא חשיב הני בהדי יע"ל קג"ם דהלכה כאביי (בבבא מציעא דף כב:) דאמר רבא מאן דאסר בצדדין אסר נמי בצדי צדדין ואביי אמר בצדדין כולי עלמא לא פליגי [דאסור] ובצדי צדדין פליגי: **רב** יהודה אמר הן הן פקיעין כו' וה"ק מתירים פקיעי עמיר כו' · פירש בקונטרס דהתרת פקיעים הויא שווי אוכלא וצריך לפרשו) נמי בהא דרב יהודה חשיב התרת פקיעין שווי אוכלא ורב הונא לא חשיב לה שווי אוכלא מדשרי לה ואין נראה לרבינו תם לאפלוגינהו בהכי אלא לתרווייהו לא הויא התרת פקיעי עמיר לא שווי אוכלא ולא מיטרח באוכלא דלא שייך טורח בהתרה ולהכי שריא לתרווייהו · מ"ר:

אין

[גטין ח:]

כ א מיי' פכ"ח מהל' שבת הלכה ט סמג לאוין סה טוש"ע א"ח סימן שנ סעיף יא:

כא ב ג מיי' פכ"א מהל' שבת הל' יח טוש"ע א"ח סי' שכד סעיף ד:

כב ד מיי' שם טוש"ע שם סעיף ח:

[ועי' תוספות חגיגה יז. ד"ה רב אשי דלא מקשה אלא דרב אשי אדרב אשי וכתבו תירוץ לזה]

רבינו חננאל

אסור אלא בצידי החמור אני מספקא (וינרלן)[וצדדין]לא גזרו בהו רבנן מדתנן מתיר התבלים והשקין נופלין מאי לאו בחבר נואלקי ולא גזרו בהו רבנן פי' חבר נואלקי כשטוענין הבהמה מביאין שק וטוענין אותו מצד אחד ושק האחר מצד השני ומביא חבל וקושרין ומחברן (ומשרכבן) [ומשכיבן] בצדי הבהמה וכשמבקשין לפרק משאוי מגבית השקין לפרק קשר החבל להיות נוח להתיר ומתיר ומגיח השקין והן יורדין מצדי הבהמה ויורדין לארץ נמצא מגביה ומוריד השקין בצידי החמור כאשר אני מגביה ע"צ החמור והוא יורד בדרך שמשפע אמר לך אביי אינו אומר מתיר התבלים בחבר נואלקי אלא באבר נואלקי כדתנן כיצד מאברין את הערים ומפרשינן ליה מלשון אבר כן מוסיף כמין אבר בנואלקי והוא למעלה כדאמרי' בפ' לא יחפור (ב"ב כו:) באברוורי הוו יתבי פי' אברוורי למעלה מן המשאוי כגון שהיה צד המשאוי האחד כבד והשני קל ורצינו להשוות המשאוי שלא יהיה *)מסרמן ומוסיף על הצד הקל דבר להשוות המשקל שלא יהיה אחד מהן מכריע ועליו אמרה משנתנו מתיר התבלים והשקין נופלים שהקשר למעלה הוא ואין צריך להגביה שק ולא להוריד אלא כשמתיר החבר נופלין אבר נואלקי נמצאו נואלקי על צידי בהמה ואם זה על נואלקי נמצא אבר זה צדי צדדין אי נמי בנואלקי ונואלקי עצמו אינן קשורין בחבלים אלא כמנהג שהי' לארחים המהלכים בדרכים שעושין בראש השקין כמין קרסים ולולאות מן החבלים ומכניס הלולאות בקרסים אי נמי ללולאות בלבד ומכניס בהן עץ ומחברן וכשרוצה לפרקן מושך העץ ההוא והן נופלים ונקרא עץ ההוא לכתא ואינו מגביה לצדדין ואותו האבר גם כי שמשים על המשאוי הוא צדדי

צריכין והוא מותר אבל הצדדין אסורין · ועוד אקשי ליה אביי לרבה הא ב' בידי אדם ואחת באילן כו' ופריק רבה התם דנפיה לאילן וסוכך על גביו שנמצא משתמש באילן עצמו · תוב אקשינן עליה מסיפא דקתני ב' בידי אדם ואחת באילן כשרה ותולין לה בי"ט ואי בפייה לאילן וסוכך ע"ג אמאי עולין לה בי"ט הא משתמש באילן ואסור ופריק ליה [illegible] **)אלא דייקינן [illegible]

[חגיגה טז:]

לקמן קנו:

הגהות הב"ח

(א) במשנה את הכיפין אבל לא את הזירין אין: (ב) גמ' כיפין תלתא זירין דארזי וכו' אבל לא את הזירין לא לפספס וכו' ליהוי אוכלא טרחינן לשווי אוכלא לא משוינן וכו' הן הן וזירין פקיעין תרי וזירין תלתא וכו' אבל לא את הזירין לפספס: (ג) שם היינו דקא אמר ר' יהודה חרובין לדקה משום דשווי אוכלא: (ד) שם ר' יהודה מתיר כל"ל ואות די נמחק: (ה) שם מאי דקה גסה ומאי קרי: (ו) תוס' ד"ה ר' יהודה וכו' וצריך לפרש דפליגי נמי בהא:

הגהות הגר"א

[א] גמ' לפספס אלא להתיר · נ"ב גירסת הרי"ף ולא להתיר ונכון מאד:

גליון הש"ס

גמ' והלכתא צדדים אסורין · עיין עירובין דף לג ע"ב: תוס' ד"ה למטה מי' וכו' א"נ כרבי וכו' · ותמוה דהא אפי' לא נעץ יתד נמי דפשוט באילן הוי רק שבות וצ"ע בזה · וא"כ ראיתי שמחה בן כשמרת מזיל

[illegible]

*) עיין ערוך ערך אגוזי · **) מה הדברים מסובכים כאן · ומוטב לתקנם ועי' בערוך ערך גו סלמרון ·

רב נסים גאון

בפרק כירה (דף מג:) ופירשנו כי המחלוקת בצער בעלי חיים דאורייתא או דרבנן תמצא בפרק אלו מציאות (דף לב:):

Copyright (c) www.e-daf.com